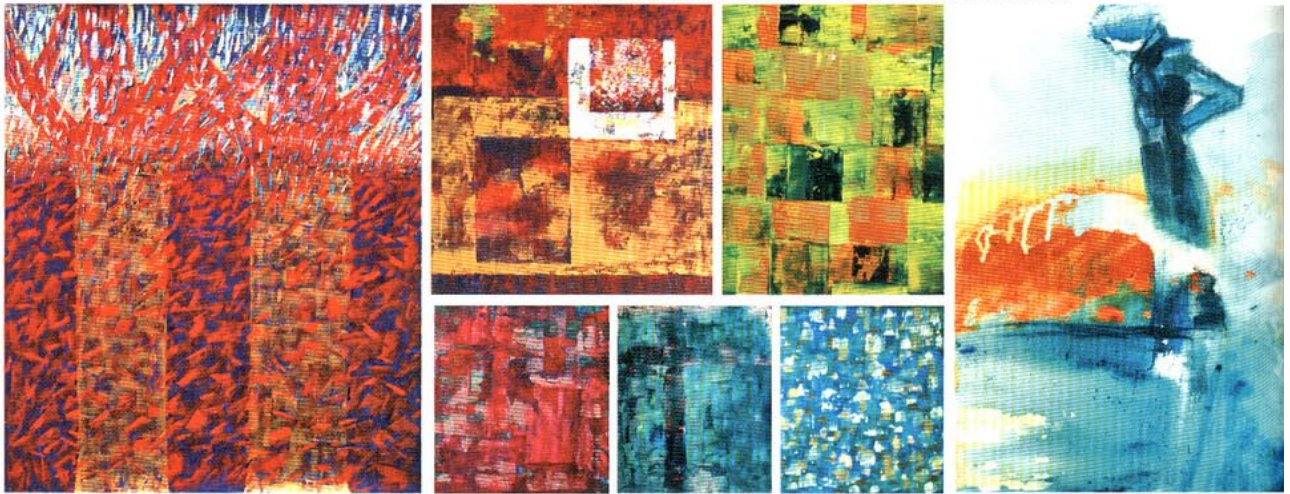

Duál (2006 akril, vászon 100x120 cm) • Kapcsolatok III. (2005 akril, vászon 65x70 cm) • Tünődések IV. (2005 akril, vászon 30x40 cm) • Szemlélődő I. (2004 akril, vászon 26x37 cm)
Liberamente VI. (2003 akril, vászon 60x70 cm) • Metszéspont (2003 akril, vászon 80x100 cm) • Ünnepek (2003 akril, vászon 90x95 cm)

A lélek-szemlélődés festészete – AKIRAM (Schwarcz Mária) kiállítása

Magyar Telekom Galeria, 2006. október 11 – november 6.

Novotny Tihamér

Azt mondják, amikor az ember az önfeledés boldogságos léghajójában utazva szemlélődik, Isten derűs és félelmetlen mosolyának visszfénye jelenik meg békességes arcán. Azt mondják, amikor az ember a bensőséges magába temetkezés végeláthatatlan labirintusában bolyong, és ott semmi konkrétat nem keresve céltalanul jár-keel és bámészkodik, Isten titokzatos testének részeként cselekszik. Azt mondják, amikor az ember a változtatás szándéka nélkül csak úgy irányítatlanul hagyja működni érzékszerveit, szellemi lénye Isten mélyeséges pupillájának aranygyűrűjén keresztül úgy repül át, mint a gondolat, észrevétlenül. Azt mondják, amikor az ember lehunyja a szemét, ábrázata, mint belső ködaráb zuhan alá egy feneketlen kútba, holott csak Isten időtlen lelkének kávéja felett levítél emelkedő tudatának anti gravitált testképe.

De amikor az ember már nemcsak szemlélődik, céltalanul jár-keel és bámészkodik, találmokra vizsgálódik, és érdek nélkül nézelődik a világban, hanem az emlékezetében elraktározott és a tudatában megformált dolgokat a saját maga által teremtett „testképeivé”, szellemi termékeivé gyűrja át, s a világ részleteiből töredék egészzé olvasztott kompozícióit szimbólumok és szimbolikus helyzetek sokaságává alakítja, a jelképek és jelképes helyzetek sokaságát pedig a semmire sem hasonlító elemi jelek dekoratív szöveteivé rétegesíti-vastagítja. Akkor ezek a mutatós jelszövegek akár az Isten és ember közötti közvetlen átjárhatóság és átláthatóság akadályai is válhatnak.

Hát, ekkor legyünk újra képpromból! Nyissuk ki a vakablakokat vagy törjük át a képfalakat!

Mert ha az ember nem találja, nem látja, és nem leli a megszólítható igaz Istent, vagy nem érzi a dolgokban rejlő igaz isteni titkokat, akkor újfent keresse azokat! Keresse őket a szigorú képépítésben, mint egy őszintén strukturálódó, monoton imában! Kutassa

azokat a szabad asszociációkban, mint egy önvalomásos automatikus írásban! Vagy kérdezze őket a spontán gesztusok magával ragadó nyelvén egy önfeledt játék hevében! Mert az újra és újra megtalált (kép) igazság (is) szabaddá teszi az embert.

Egy olyan határolhatatlan sokoldalú alkotói lelkivilágban, mint amilyen az 1948-as születésű AKIRAMé (alias Schwarcz Máriaé) – amelyben gyermekkorától kezdve ott munkálkodott a jelenség- és létértelmezésekből fakadó állandó önkifejezési vágy, s amelyben hosszú éveken keresztül eldöntetlenül harcolt egymással ötféle művészeti ág, az írás, a zene, a tánc, az animáció és a képzőművészet –, mindig is központi helyet foglalt és foglal el a szabadság utáni vágy kérdése, és az abban rejlő filozófiai-módszertani problémák összessége. Saját bevallása szerint huzamos ideig soha nem tűrt semmiféle regulát, inkább a belső hangokra figyelt és figyel, vajon azok mit mondanak, mit üzennek neki. Talán éppen ennek tudható be, hogy nála a tanulási-felkészülési időszak, s az úgynevezett útkeresési periódus szokatlanul hosszúra nyúlt és kacifántosra sikeredett. 1969-ben, tizennyolc-tizenkilenc évesen Ausztráliában kötött ki, s Sydneyben, a hajdani „kereső” Nyolcak egyik távolra szakadt tagjának, Orbán Dezsőnek a tanítványa lett három éven keresztül, majd Nyugat-Európába költözött. Brüsszelben Sana Dolsky Művészeti Iskolájának ének-zene-tánc tagozatát látogatta 1974-től '76-ig, s ezután átnyergelt az animáció területére. 1978-ban Párizsba költözött, ahol több felnőtnek számára indított felsőfokú előkészítő rajzkurzust is elvégzett, de továbbra is az animáció területén maradvaneves rajzfilmstúdiókban dolgozott. Végül egy éves kanadai kitérő után (1981-82, Montreal) honvágyától hajtvazatért Magyarországra, ahol a Pannónia Rajzfilm Stúdióban sikerült elhelyezkednie. 1984-86-ban Fischer Ernő Budapesti Pedagógus Képzőművész Stúdióját látogatta, s a '90-es évek végétől visszatérve a képzőművészethez, végleg a festészet mellett kötelezte el magát. 2003-tól kezdődően egyre több művészeti társaság és egyesület vette fel

tagjai sorába (Magyar Vízfestők Társasága, Muravidék Baráti Kör Kulturális Egyesület, Magyar Alkotóművészek Országos Egyesülete, Magyar Festők Társasága).

Ez az utóbbi néhány évben intenzív módon kibontakozó „lelkem, világom” tematikájú, erőteljesen szubjektív beállítottságú festészet az élő- és valóvilágból érkező külső benyomások rendszerint jeltermészerű, szerkezeten tegezes érzéskötegekké absztrahálja (*Éjszakai utazás I-II.*, 2005; *Kép a képen I-II.*, 2005). Illetve ezeket a belsővé tett, rendszerint természeti élményekből fakadó, külső benyomásokat egy-egy ábrázolás nélküli, kizárólag festőkésél épített, lazább vagy kötöttebb áteresztő anyagstruktúrákat eredményező érzelmi-hangulati jelszövedékekben, színesen szakrális örömnepben, dekoratív szuggesztív jelszövegben összesíti (*Nyár*, 2005; *Víz és Fény*, 2006; *Lebegés*, 2006; *Elmozdulás I-II.*, 2005; *Éjfél nap*, 2004; *Május*, 2006; *Tünődések III-IV.*, 2005; *Impresszió I-III.*, 2005). Ugyanakkor a legjobbban sikerült műveiben, a zsigerekből áramló, s a tudattalanból felszínre törő eleve elvont kedélyállapotokat és a szimbolikus erővel bíró figurális ösképeket nem valószerűsíti, konkretizálja és teszi kézzelfoghatóvá, s az automatikusan működő tudati szűrőkön átengedett témákat is inkább csak általános (emblemikus) formái és fogalmi szinten metaforásítja (*Amrit Kalash*, 2006; *Ünnepek*, 2003; *A hatalom asztala*, 2006; *Kali Yuga* [kalijuga], 2004; *Viszonyok I-VI.*, 2005; *Metszéspont*, 2003; *Eletfa I-VI.*, 2005-06; *Út I-II.*, 2003-06; *Duál*, 2006).

AKIRAM képeit látva feltehetnénk a kérdést, vajon strukturált színfoltjai és formái kit és mit ünnepelek? Merthogy festményei valamilyen módon ünnepek, ahhoz nem fér kétség. Mondhatni, a biborban, kekben, aranyban és fehérben játszó elmélyült kézmozdulatoknak és az alapszínekből keveredő-szerveződő vidámabb vagy komorabb, szabadabb vagy fegyelmeltebb anyagszerű gesztusoknak, valamint a geometrikus alapformáknak az önfeledtséget, emelkedettséget és méltóságteljeséget sem nélkülöző – „lelkem, világom” – ünnepei.